Sivil Birey Özalg? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sivil Birey Özalg? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30420

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sivil Birey Özalg? Ölçe?i, Rü?tü Ye?il taraf?ndan 2015 y?l?nda geli?tirilmi? bir psikolojik ölçme arac?d?r. Bu ölçek, bireylerin kendilerini sivil ve toplumsal roller aç?s?ndan nas?l alg?lad?klar?n? ve bu rollerle ilgili tutumlar?n? de?erlendirmek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçe?in geli?tirme çal??mas?, **e?itim bilimleri** ve **sosyal bilimler** alanlar?nda kullan?lmak üzere gerekli psikometrik özelliklerin (geçerlik ve güvenirlik) sa?lanmas?na odaklanm??t?r. Ölçek, özellikle gençlerin ve yeti?kinlerin özalg? düzeylerini sivil kat?l?m ba?lam?nda ölçmek için önemli bir araç sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Sivil birey, özalg?, psikolojik ölçek, geçerlik, güvenirlik, Rü?tü Ye?il, sosyal alg?, sivil kat?l?m, faktör analizi.

Yazarlar

Rü?tü Ye?il

Amaç

Sivil Birey Özalg? Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin **sivil kimlikleri** ve toplumsal ya?ama kat?l?mlar? hakk?ndaki özalg?lar?n? nicel olarak de?erlendirmektir. Bu ölçüm, bireylerin toplum içindeki rollerini, sorumluluklar?n? ve etkilerini nas?l kavramsalla?t?rd?klar?n? anlamak aç?s?ndan büyük önem ta??maktad?r. Ölçek, özellikle e?itim ara?t?rmalar?nda, sivil sorumluluk e?itimi programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmek ve bireylerin sivil yeterliliklerini belirlemek için kullan?labilir.

Ölçek, bireylerin kendilerini ne kadar aktif, bilgili ve sorumlu birer sivil birey olarak gördüklerini ortaya koymay? hedefler. Bu sayede, toplumsal bilincin ve sorumluluk duygusunun geli?imine yönelik müdahalelerin planlanmas?na katk? sa?lamaktad?r.

Yap?

Ölçek, **Sivil Birey Özalg?s?** ad? verilen psikolojik yap?y? ölçmektedir. Bu yap?, bir bireyin kendisini toplulu?unun veya devletinin aktif, sorumlu ve bilgili bir üyesi olarak görmesine dair sahip oldu?u bili?sel ve duyu?sal de?erlendirmeleri kapsar.

Sivil Birey Özalg?s? genellikle; **sivil sorumluluk** bilinci, toplumsal fark?ndal?k, kamusal alanlara kat?l?m isteklili?i ve demokratik de?erlere ba?l?l?k gibi alt boyutlar? içermektedir. Ölçe?in geli?tirme çal??mas?nda, bu yap?n?n çok boyutlu olup olmad???, yap?lan Faktör Analizi ile belirlenmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirme çal??mas? (Ye?il, 2015), psikometrik aç?dan sa?lam bir araç olu?turmak amac?yla kapsaml? geçerlik analizlerini içermi?tir. Geçerlik çal??malar? genellikle **kapsam geçerli?i** (uzman görü?leri ile madde uygunlu?unun sa?lanmas?) ve **yap? geçerli?i** (ölçe?in teorik yap?y? do?ru ölçtü?ünü gösteren analizler) üzerine yo?unla?m??t?r.

Yap? geçerli?i, genellikle Faktör Analizi yöntemleriyle desteklenmi?tir. Bu analizler sonucunda, ölçek maddelerinin, kuramsal olarak öngörülen sivil birey özalg? yap?s?n? yeterli düzeyde temsil etti?i gösterilmi?tir. Spesifik geçerlik katsay?lar? için orijinal makalenin incelenmesi gerekmektedir.

Güvenirlik

Sivil Birey Özalg? Ölçe?i'nin güvenilirli?i, ölçümlerin tutarl?l???n? ve kararl?l???n? test etmek amac?yla analiz edilmi?tir. En yayg?n kullan?lan yöntem olan **iç tutarl?l?k** güvenilirli?i, Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanarak belirlenmi?tir. Geli?tirme çal??mas?nda elde edilen yüksek Alfa katsay?lar?, ölçe?in ara?t?rma amaçlar? için yeterli düzeyde güvenilir oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik analizleri, ölçe?in farkl? durumlarda ve zamanlarda benzer sonuçlar verme yetene?ini do?rulam??t?r. Detayl? güvenirlik de?erleri, Rü?tü Ye?il'in 2015 tarihli akademik yay?n?nda mevcuttur.

Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirilmesi sürecinde, maddelerin alt?nda yatan psikolojik boyutlar? ortaya ç?karmak için Faktör Analizi (Aç?mlay?c? ve/veya Do?rulay?c?) kullan?lm??t?r. Bu analiz, ölçe?in kaç faktörden olu?tu?unu ve her bir faktörün sivil birey özalg?s?n?n hangi yönlerini temsil etti?ini belirlemi?tir.

Faktör yap?s?, ölçe?in teorik çerçevesiyle uyumlu olacak ?ekilde olu?turulmu?tur. Bu analizler, ölçe?in yap? geçerli?ini destekleyen temel istatistiksel kan?tlardan birini sa?lamaktad?r.

Ölçme Arac?

Test Türü: Geli?tirme (Yeni bir ölçek geli?tirme çal??mas?d?r.)

Format: Likert-Tipi derecelendirme format? kullan?ld??? varsay?lmaktad?r (Genellikle 4 veya 5 seçenekli bir derecelendirme). Özgün makalede detaylar? mevcuttur.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: E?itim bilimleri ba?lam?nda geli?tirildi?i için genellikle ergenler veya üniversite ö?rencileri gibi ö?renci popülasyonlar?.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ya? Grubu: Bili?sel olarak sivil konular? de?erlendirebilecek düzeydeki genç ve yeti?kin gruplar.

Popülasyon Detaylar?: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?, 2015 y?l?nda Türkiye'deki e?itim kurumlar?ndan al?nan bir örneklem üzerinde yürütülmü?tür.

Test Metodolojisi: Bireysel veya grup ortam?nda uygulanan öz bildirim (self-report) anketidir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2015

?zinler ve Ücret: Ölçe?in akademik çal??malarda kullan?m? için sorumlu yazar Rü?tü Ye?il'den izin al?nmas? önerilmektedir. Ticari kullan?m ko?ullar? yazar taraf?ndan belirlenir. Yazar?n ileti?im bilgisi a?a??dad?r: ryesil40@gmail.com.

Kaynaklar

Ye?il, R. (2015). Sivil Birey Özalg? Ölçe?inin geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Journal of Educational Science (Jedus), 4*, 104-116.

Makalenin orijinal ba?lant?s? DergiPark üzerinden eri?ilebilir: dergipark.gov.tr.

Ölçe?in tam metin PDF dosyalar? a?a??dan indirilebilir:

sivil-birey-ozalgi-olcegi-toad.pdf
sivil-birey-ozalgi-olcegi-toad.pdf

Sivil Birey Özalg? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte bulunmamaktad?r. Maddeler için yazar?n orijinal makalesine (Ye?il, 2015) ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM